

GHID

**privind modul de respectare a
normelor de prevenire și stingere a incendiilor la gospodăriile populației**

INTRODUCERE

Statistica incendiilor arată că, în ultimii ani în România, în ciuda eforturilor făcute de pompierii militari, **numărul incendiilor soldate cu victime și pagube materiale importante la gospodării cetățenești s-a menținut ridicat.**

Dacă la nivel european, România are cele mai mici valori la indicatorii “incendii la 100.000 de locuitori”, respectiv “incendii la 1.000 km²”, din nefericire indicatorii “numărul victimelor” și “valoarea pagubelor” înregistrați în urma incendiilor sunt foarte ridicați. Având în vedere că numai în ultimii 5 ani au fost afectate 50.000 de locuințe și că un număr foarte mic de cetățeni au încheiat o asigurare pentru locuința și/sau bunurile materiale personale, rezultă că în medie, anual, în România, **circa 10.000 de persoane își pierd locuința în urma incendiilor.**

Această constatare a determinat conducerea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență să ia o serie de măsuri, printre care se numără și **obligativitatea înființării la nivelul fiecărei localități, în care nu există o unitate de pompieri militari (serviciu profesionist pentru situații de urgență), a unui serviciu voluntar pentru situații de urgență**, încadrat cu personal angajat și voluntar, echipat și dotat corespunzător.

Serviciile voluntare pentru situații de urgență, prin **componenta preventivă**, au ca atribuții principale desfășurarea de activități specifice de prevenire a incendiilor în localitățile în care sunt organizate și de informare a cetățenilor cu privire la regulile și măsurile de prevenire a incendiilor, precum și a comportamentului pe care aceștia trebuie să-l adopte în caz de incendiu. Acest lucru se realizează, în principal, prin:

-**controale periodice** anunțate, **cel puțin o dată pe trimestru**, scopul fiind de sprijinire a cetățeanului în depistarea neregulilor și deficiențelor de prevenire a incendiilor din propria gospodărie. Controalele de prevenire a incendiilor pot fi efectuate și ca urmare a unor sesizări ale cetățenilor.

-**activități de instruire** periodice cu cetățenii.

-**informare publică** prin afișe, pliante, emisiuni radiofonice etc.

Acest ghid, prezentat într-un limbaj accesibil publicului și bogat ilustrat, este structurat în 4 părți:

Partea I-a: STATISTICA INCENDIILOR

Partea a II-a: PRINCIPALELE REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A INCENDIILOR ce trebuiesc respectate într-o gospodărie cetățenească

Partea a III-a: NEREGULI ȘI DEFICIENȚE, POTENȚIAL CAUZATOARE DE INCENDII, în imagini

Partea a IV-a: LISTA DE CONTROL (model)

Pe timpul controalelor, membrii componentei preventive vor avea asupra lor ghidul pentru desfășurarea controlului privind modul de respectare a normelor de prevenire și stingere a incendiilor la gospodăriile populației și **LISTA DE CONTROL**. Lista de control se va completa în două exemplare: unul va rămâne la constatator, iar celalalt va fi dat cetățeanului.

La sfârșitul fiecărei luni, se va prezenta primarului, centralizat, o informare privind deficiențele și neregulile privind asigurarea apărării împotriva incendiilor la gospodăriile cetățenești din localitate.

Ghidul este elaborat și difuzat gratuit de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență în scopul de a veni în sprijinul personalului din serviciile voluntare pentru situații de urgență care execută controale preventive la gospodării cetățenești.

Partea I: STATISTICA INCENDIILOR

Incendiul este un fenomen complex, distrugător, care se poate transforma uneori în catastrofă, aducând oamenilor neazuri și suferințe. Orice incendiu are o cauză tehnică sau apare de cele mai multe ori ca urmare a unei neglijențe umane. Neglijențele manifestate de oameni din nepăsare sau uneori din necunoaștere contribuie în mare măsură la izbucnirea incendiilor.

În perioada 2000 – 2005, în România, au avut loc **circa 50.000 de incendii la locuințe și gospodării cetățenești**, reprezentând, în medie, circa 69% din totalul incendiilor produse .

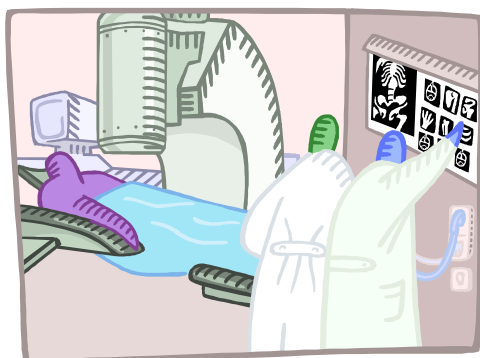
Au decedat **1170 de persoane**

973 adulți

197 copii

Au fost rănite **1466 de persoane**

1261 adulți

205 copii

Pagube materiale de **peste 1547 miliarde lei**

Din totalul **incendiilor** la gospodăriile populației, s-au produs :

58% în zona rurală

42% în zona urbană

Aceste incendii au fost cel mai frecvent generate de următoarele **cauze**:

Aceste cauze au apărut, în general, în următoarele **împrejurări**:

FOCUL DESCHIS

- a).-distrugerea prin **foc** a resturilor menajere, furajere sau a vegetației uscate din grădini și curți;
- b).-**aprinderea** deșeurilor menajere pe timp de vânt;
- c).-amplasarea gunoaielor ce urmează a fi distruse prin **ardere** în apropierea șurilor, adăposturilor de animale și furajelor;
- d).-utilizarea în locuințe sau anexe gospodărești a **lumânărilor, făcliilor, lămpilor de iluminat sau de gătit cu petrol** fără să se ia măsuri de prevenire;
- e).-depozitarea **cenușei cu jeratic nestins** în locuri necorespunzătoare, în apropierea magaziilor, șurilor, furajelor;
- f).-folosirea de **afumători** improvizate în magazii sau poduri, etc.

Cele mai multe incendii datorate focului deschis au loc în special la anexele gospodărești din mediul rural.

**INSTALAȚII
ELECTRICE
DEFECTE SAU
IMPROVIZATE**

- a).-folosirea **conductorilor sau cablurilor electrice defecte**;
- b).-**folosirea conductorilor sau cablurilor electrice neizolate** corespunzător față de materiale combustibile;
- c).-**suprasolicitarea** instalațiilor electrice prin folosirea de consumatori (reșouri, radiatoare, frigider, mașini de spălat, aparatură electronică, etc) cu putere ce depășește puterea nominală stabilită pentru rețelele respective;
- d).-existența unor instalații electrice, îmbătrânite sau cu **improvizații** executate de persoane neautorizate;
- e).-înlocuirea siguranțelor fuzibile originale cu altele **supradimensionate** și improvizate;
- f).-**nesupravegherea** aparatelor electrice aflate sub tensiune sau amplasarea acestora în apropierea materialelor combustibile.

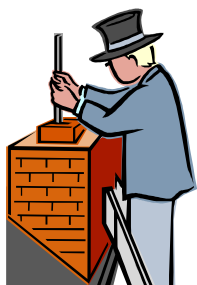
Incendiile provocate de instalațiile electrice se soldează cu pierderi materiale ridicate și de multe ori cu victime omenești.

**FUMATUL ÎN
LOCURI CU
PERICOL DE
INCENDIU**

- a).-**fumatul** în magazine, șoproane, fânare, depozite de furaje, poduri, ...;
- b).-**fumatul** fără respectarea regulilor de prevenire a incendiilor;
- c).-**țigara** nestinsă, uitată sau aruncată la întâmplare pe materiale combustibile

Este cauza care a generat cele mai multe victime în special în rândul persoanelor de vârstă a III-a.

**COS DE FUM
DEFECT SAU
NECURATAT**

- a).-necurățarea periodică a **funinginei** depuse pe coșurile de fum;
- b).-**neîntreținerea** coșurilor în urma utilizării lor îndelungate;
- c).-prezența unor vicii ascunse de construcție (**încastrarea în pereții coșurilor a elementelor combustibile din lemn din planșee și acoperișuri**);
- d).-folosirea **improvizațiilor** la burlanele metalice de evacuare a fumului cu lungime mare și coturi multe montate pe lângă și pe pereții combustibili;
- e).-existența unor **coșuri** de evacuare a fumului **cu terminație în spațiul podului** pentru a menține o temperatură mai ridicată și pentru afumarea cărnii.

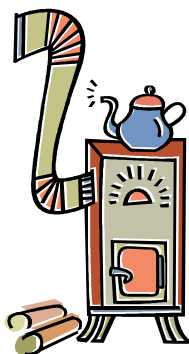
Este o cauză care se manifestă cu precădere în mediul rural și în lunile reci ale anului.

**JOCUL
COPILOR
CU FOCUL**

- a).- **lipsa de supraveghere** a copiilor ;
- b).- **lăsarea mijloacelor de aprindere a focului** la îndemâna copiilor;
- c).- **lipsa de preocupare** din partea părinților, pentru educarea copiilor în domeniul prevenirii și stingerii **incendiilor**.

Cele mai multe incendii au avut loc în mediul rural, la anexe gospodărești, primăvara sau toamna.

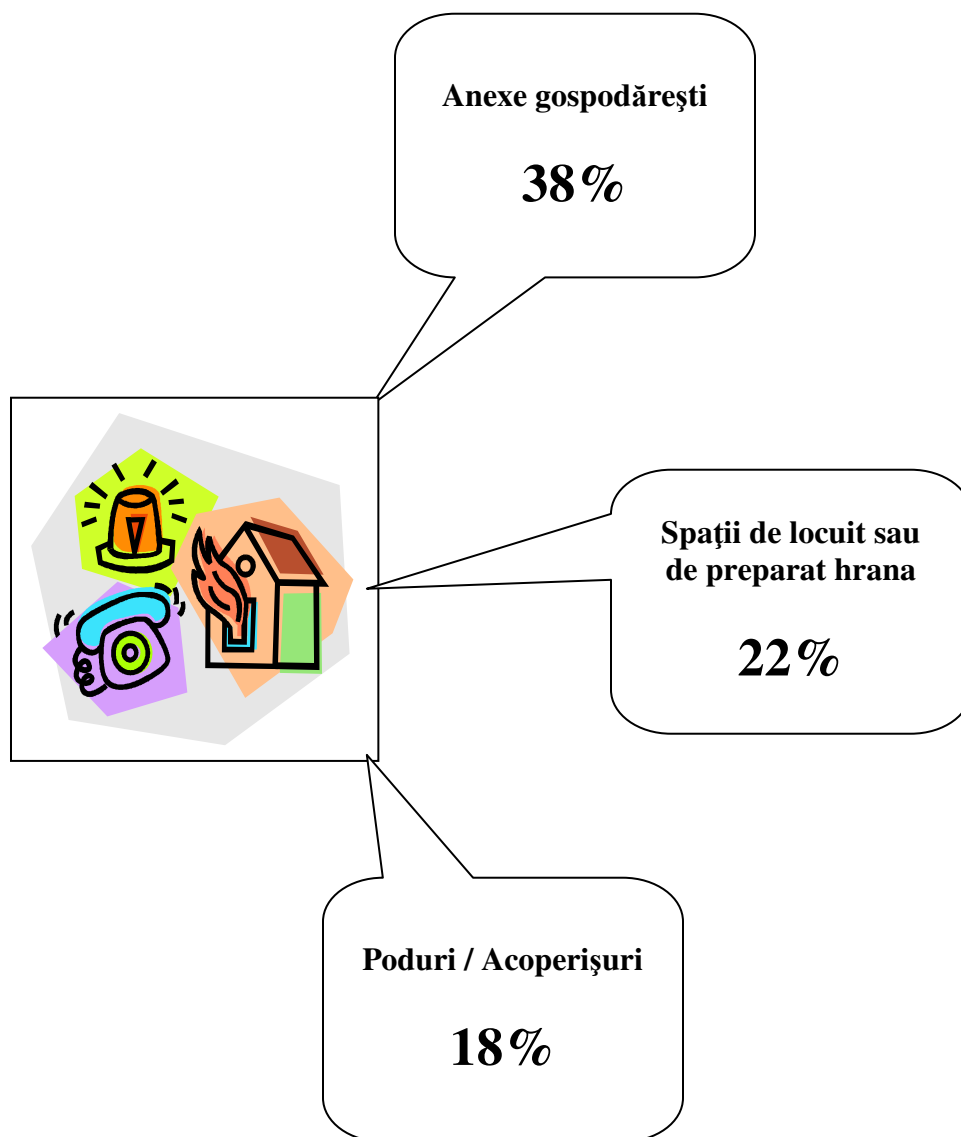
**MIJLOACE DE
INCALZIRE
DEFECTE,
IMPROVIZATE
SAU
NECURATATE**

- a).-utilizarea sobelor metalice și a altor sisteme **improvizate** sau cu defecțiuni;
- b).- **nesupravegherea** mijloacelor de încălzire pe timpul funcționării;
- c).- **amplasarea** lor în apropierea materialelor combustibile;
- d).- **alimentarea** defectuoasă cu combustibili sau folosirea de combustibili necorespunzători.

Ca și coșurile de fum, mijloacele de încălzire sunt generatoare de incendii cu pondere însemnată în lunile reci ale anului și în mediul rural.

În funcție de locul în care s-au produs cel mai frecvent, **incendiile au avut loc la:**

Partea a II-a: REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A INCENDIILOR

Izbucnirea incendiilor la gospodăriile cetățenești poate fi preîntâmpinată dacă sunt respectate regulile și măsurile de prevenire a incendiilor.

FOCUL DESCHIS

Orice **foc**, fie că este în interiorul locuinței sau în exteriorul ei, trebuie supravegheat.

Se interzice folosirea **chibriturilor, lumânărilor, lămpilor de iluminat cu petrol**, în spații cu pericol de incendiu (depozite de furaje, grajduri, magazii, alte anexe, poduri, ...) și explozie (în apropierea buteliilor de aragaz, instalațiilor de gaze naturale, încăperi în care depozitați produse petroliere), cât și la executarea lucrărilor agricole – (în lanuri de cereale, pajiști...), în păduri și în apropierea acestora.

Este interzisă folosirea **flăcării** pentru verificarea etanșeității buteliei. În cazul în care butelia este defectă, flacăra, în prezența gazului scurs de la butelie, va produce o **explozie**.

INSTALAȚII ELECTRICE

Aparatele electrice, cablurile electrice, prizele și întrerupătoarele cu defecțiuni sunt surse frecvente de **incendiu**.

Pentru remedierea aparatelor și instalațiilor electrice defecte se apelează la specialiști.

Nu utilizați aparatele electrice cu mâinile ude. Riscați să vă **electrocutați** și să suferiți **arsuri**.

Nu trageți de cablul pentru debransarea unui aparat electric. Acesta se poate deteriora, devenind o sursă de **incendiu**.

Nu folosiți prize multiple: adeseori suprasolicitate, acestea se încălzesc și există riscul producerii unui **incendiu**.

Nu cumpărați jucării electrice care se conectează direct la priză: o jucărie prin care trece o tensiune de 220V poate fi periculoasă pentru un copil. Vă recomandăm jucăriile echipate cu un transformator de protecție care reduce tensiunea la o valoare inofensivă, de regulă de 12V.

Nu amplasați un obiect metalic de lungime mare (scară, țevă, antenă, ...) în apropierea unei linii electrice aeriene: aceasta conduce adesea la accidente mortale.

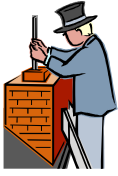
În cazul unui scurtcircuit, se interzice folosirea, la înlocuirea siguranței, a unui fuzibil cu diametrul mai mare decât cel corect: prin utilizarea unui fuzibil mai gros, a lițelor, cuielor, monezilor,..., în cazul suprasolicitării rețelei electrice sau a unui scurtcircuit, acesta nu se mai poate topi, conducând la încălzirea puternică a cablului de alimentare sau a prizei, în aceste condiții putându-se declanșa un **incendiu**.

FUMAT

Se interzice fumatul în locuri cu pericol de **explozie** și **incendiu**.

Nu fumați în pat: riscați să adormiți cu țigara aprinsă și să produceți un **incendiu**.

COS DE FUM

Coșurile de fum vor fi periodic verificate, curățate și reparate de către personal specializat și autorizat.

JOCUL COPILOR CU FOCUL

Păstrați chibriturile, brichetele și alte surse de foc în locuri în care copii nu au acces.

Înlăturați orice curiozitate a copiilor în legătură cu focul, explicându-le cu răbdare pericolul pe care acesta îl reprezintă pentru viața lor.

Nu lăsați copiii singuri în casă cu sobe, plite, radiatoare și/sau aparate electrice aflate în funcțiune.

Exemplul celor mari cu privire la folosirea focului în prezența copiilor contează mult în educarea lor.

O dată cu creșterea, copii trebuie învățați cum să utilizeze sursele de foc și cum să se comporte în situații de pericol.

MIJLOACE DE INCALZIRE

Se interzice utilizarea instalațiilor de încălzire cu improvizații sau defecțiuni și lăsarea lor în funcțiune nesupravegheate.

Respectați distanțele de protecție dintre sobe și materialele combustibile.

Amplasați în fața sobelor cu lemne o cutie metalică: aceasta va asigura protecția față de căderea accidentală, direct pe podea, a lemnului aprins, care ar putea determina incendierea materialelor combustibile cu care acestea ar veni în contact.

Eventuala încălzire a adăposturilor de animale sau a grajdurilor este admisă numai dacă sunt folosite sobe fixe din cărămidă sau mijloace cu acumulare de căldură care se alimentează din exteriorul acestor încăperi ori prin instalații de încălzire centrale.

Se interzice folosirea sobelor cu ușițele sau cenușarele defecte ori care nu se închid.

Cenușa și jăratecul vor fi depozitate în gropi speciale, iar în condiții de vânt se va stinge cu apă.

BUTELII DE GAZE LICHEFIATE (ARAGAZ)

Se interzice folosirea buteliilor de gaze lichefiate fără regulatori (ceasuri) de presiune cu garnituri deteriorate ori cu furtunuri de cauciuc fisurate sau lărgite la capete.

Se interzice cu desăvârșire încercarea cu **flacără** a etanșeității buteliei, garniturilor reglatorilor de presiune sau a furtunului: verificarea se va face numai cu emulsie de apă cu săpun.

Se interzice așezarea sau păstrarea buteliilor de gaze în apropierea oricăror surse de **căldură** ori sub acțiunea directă a **razelor solare**.

Se interzice încălzirea buteliilor ori folosirea acestora în poziție culcată, răsturnată sau înclinată.

Este interzisă trecerea (transvazarea) gazului din butelie în orice alte recipiente sau folosirea de butelii improvizate.

La aprinderea **focului** la aragaze sau sobe alimentate cu gaze naturale, folosiți principiul **gaz pe flacără** (întotdeauna aprindeți întâi chibritul și apoi manverați robinetul de alimentare cu gaz). Recomandăm utilizarea aprinzătorului electric.

POD

Este interzisă depozitarea de materiale lemnoase, furaje sau alte materiale combustibile sau inflamabile (butelii, bidoane cu produse petroliere, ...) în podurile clădirilor.

Este interzisă folosirea afumătorilor improvizate în podurile clădirilor prin scoaterea unor cărămizi din coș sau neridicarea zidăriei coșurilor deasupra acoperișului ori lăsarea deschisă a ușițelor de curățare.

AFUMATOARE

Se interzice folosirea afumătoarelor improvizate ori amplasarea acestora în magazii, șuri, remize, sub șoproane sau lângă materiale combustibile: afumătorile se confecționează din zidării de cărămidă și materiale incombustibile și se vor amplasa independent de celelalte construcții din gospodărie.

Partea a IV-a: LISTA DE CONTROL

NEREGULI SI DEFICIENTE, POTENTIAL CAUZATOARE DE INCENDII

constatate pe timpul controlului efectuat în data de _____ la locuința doamnei/domnului _____,
 str. _____, nr. _____, orașul/comuna _____, satul _____.

A.-LOCUINȚĂ

NEREGULI SI DEFICIENTE POTENTIALE CAUZATOARE DE INCENDII CONSTATATE PE TIMPUL CONTROLULUI	DA	NU
ORDINE INTERIOARA		
Există o cantitate mare de materiale combustibile și de mobilier dispuse în dezordine și care îngreunează sau blochează deplasarea persoanelor		
INSTALAȚII ELECTRICE		
Există întrerupătoare, prize, cabluri defecte		
Se utilizează prize multiple pentru utilizarea mai multor aparate electrice		
Se utilizează aparate electrice cu defecțiuni		
Instalațiile electrice sunt lăsate în funcțiune nesupravegheate		
In loc de siguranțe electrice se folosesc fuzibili mai groși, lițe, cuie, monezi etc		
BUCĂTĂRIE		
Sunt depozitate materiale inflamabile		
Se folosesc butelii de gaze lichefiate fără regulatori (ceasuri) de presiune cu garnituri deteriorate ori cu furtunuri de cauciuc fisurate sau lărgite la capete		
Buteliile de gaze sunt montate sau depozitate în apropierea surselor de căldură ori sub acțiunea directă a razelor solare		
Butelia este încălzită sau folosită în poziție culcată, răsturnată ori înclinată.		
INSTALAȚII DE ÎNCĂLZIRE		
Se folosesc instalații de încălzire cu improvizații sau defecțiuni		
Instalațiile de încălzire sunt lăsate în funcțiune nesupravegheate		
In apropierea sobelor sau pe acestea sunt materiale combustibile		
In fața sobelor cu lemne nu este prevăzută o cutie metalică de protecție față de căderea accidentală a lemnului aprinse		
Ușițele sobelor nu se închid		
COȘ DE FUM		
Nu are două ușițe pentru curățarea și evacuarea funinginii		
Prezintă fisuri, crăpături sau nu este curățat		
Nu este prevăzut cu dispozitiv (sită) parascânteii		
POD		
Sunt depozitate materiale lemnoase, furaje, produse alimentare sau alte materiale combustibile ori inflamabile (butelii, produse petroliere,...)		
Este instalată o afumătoare improvizată		
Este folosit ca spălătorie/uscătorie		
Este iluminat cu lumânări, lămpi de petrol, etc.		
Instalația electrică de iluminat este cu defecțiuni sau improvizații		
INSTALAȚII SPECIALE		
Nu este montată instalația de protecție împotriva descărcărilor electrice atmosferice		
Nu este asigurată alimentarea cu apă în caz de incendiu		

B.-ANEXE GOSPODĂREȘTI*

NEREGULI SI DEFICIENTE POTENTIALE CAUZATOARE DE INCENDII CONSTATATE PE TIMPUL CONTROLULUI	DA	NU
BUCĂTĂRIE DE VARĂ		
Există o cantitate mare de materiale combustibile și de mobilier dispuse în dezordine și care îngreunează sau blochează deplasarea persoanelor		
Sunt depozitate materiale inflamabile		
Se folosesc butelii de gaze lichefiate fără regulatori (ceasuri) de presiune cu garnituri deteriorate ori cu furtunuri de cauciuc fisurate sau lărgite la capete		
Buteliile de gaze sunt montate sau depozitate în apropierea surselor de căldură ori sub acțiunea directă a razelor solare		
Butelia este încălzită sau folosită în poziție culcată, răsturnată ori înclinată.		
MAGAZIE		
Există o cantitate mare de materiale combustibile și de mobilier dispuse în dezordine și care îngreunează sau blochează deplasarea persoanelor		
Este depozitată o cantitate mai mare de 25 l de carburant.		
Funcționează o afumătoare		
ADĂPOST DE ANIMALE/PĂȘĂRI		
Iluminatul se face cu lumânări, lămpi de iluminat cu petrol, felinare, etc.		
Se folosesc instalații electrice cu improvizații sau defecțiuni		
Încălzirea se face cu mijloace de acumulare de căldură		

NEREGULI SI DEFICIENTE POTENTIALE CAUZATOARE DE INCENDII CONSTATATE PE TIMPUL CONTROLULUI	DA	NU
FÂNAR/GRÂNAR		
Este amplasat în apropierea locuinței, bucătăriei de vară, magaziei, grajdului, etc.		
Depozitele pentru produse alimentare și hrana pentru animale nu sunt ventilate		
Se folosesc instalații electrice cu improvizații sau defecțiuni		
Iluminatul se face cu lumânări, lămpi de iluminat cu petrol, etc.		
GARAJ		
Sunt depozitate materiale combustibile sau inflamabile		
Nu se asigură ventilarea construcției		
Sunt montate sobe metalice sau reșouri (radiatoare) electrice		
AMENAJĂRI SPECIALE		
Nu sunt prevăzute gropi speciale sau cutii metalice cu capac pentru depozitarea cenușii și jeratecului		

*Alte categorii de construcții (magazin, restaurant, bar, etc.) vor fi asimilate construcțiilor cu destinații asemănătoare (locuință, bucătărie, etc.).

C.-CUNOȘTINȚE PREVENTIVE

NEREGULI SI DEFICIENTE POTENTIALE CAUZATOARE DE INCENDII CONSTATATE PE TIMPUL CONTROLULUI	DA	NU
Nu cunoaște numărul de telefon al serviciului public de pompieri civili		
Nu cunoaște prevederile Îndrumarului pentru prevenirea și stingerea incendiilor la gospodăria cetățenești		
Nu a participat la activitățile de pregătire în domeniul prevenirii și stingerii incendiilor organizate de serviciul public de pompieri civili cu cetățenii		
Nu știe ce măsuri să ia în caz de incendiu		

D.-ADRESE ȘI INFORMAȚII UTILE

Denumirea serviciilor publice ce își desfășoară activitatea pe raza localității	Adresa	Telefon

E.-Pe raza proprietății există LUCRĂRI ÎN CONSTRUCȚIE.

Am luat cunoștință de neregulile și deficiențele constatate pe linia prevenirii și stingerii incendiilor pe timpul controlului efectuat în data de _____.
Mă oblig să remediez deficiențele constatate marcate în dreptul rubricii DA până la data de _____, prin angajarea, după caz a specialiștilor în domeniu.

CONSTATATOR

PROPRIETAR/CHIRIAS

_____

_____

**Partea a III-a: NEREGULI SI DEFICIENTE, POTENTIAL CAUZATOARE DE INCENDII
-IMAGINI-**

A.-ORDINEA INTERIOARA

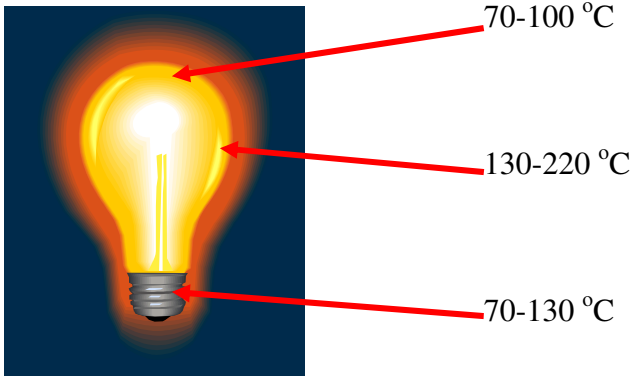
B.-INSTALATII ELECTRICE

I.-INSTALATII/APARATE ELECTRICE CU DEFECTIUNI/IMROVIZATII

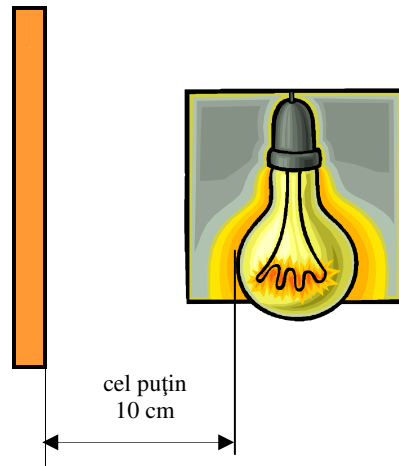

II.-BECUL CU INCANDESCENTA

1.-TEMPERATURI DEGAJATE

2.-DISTANȚA MINIMĂ față de materiale combustibile

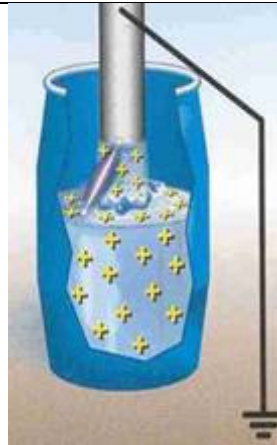
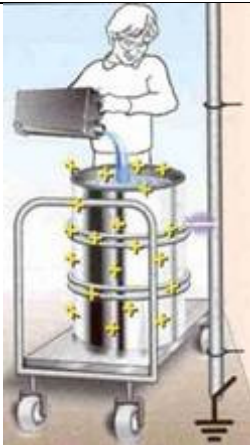

Nu se respectă distanța minimă față de materialele combustibile

Cablul electric este montat direct pe materialul combustibil. In caz de scurtcircuit, incendiul s-ar putea, astfel, propaga foarte rapid.

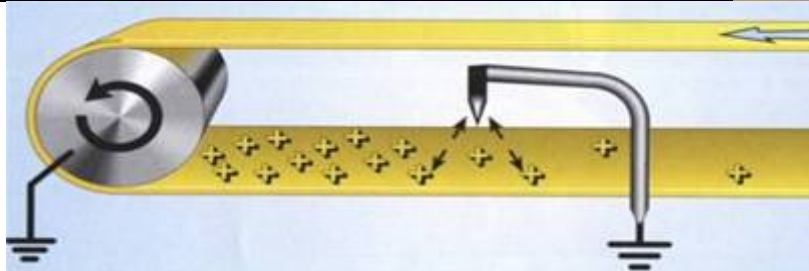
III.-ELCTRICITATE STATICA

Prin curgerea benzinei, a grânelor, făinii, etc., dintr-un recipient în alt recipient există pericolul producerii formării electricității statice.

Sistemele de transmitere a mișcării (exemplu: curelele de transmisie) se pot încărca electrostatic pe timpul funcționării.

Îmbrăcămintea din material supraelastic este susceptibilă a se încărca cu sarcini electrostatice.

In aceste cazuri este obligatorie asigurarea legăturii la pământ.

C.-FUMAT FARA RESPECTAREA NORMELOR DE PREVENIRE A INCENDIILOR

